

Flora- en faunaquickscan Natuurpoort 'Het Landgoed' te Esbeek

In opdracht van:
Praedium Cooperatie U.A.

19 september 2014
J.P.M. Hovens en G. Hovens

Inhoud

1	Inleiding.....	2
2	Beleidskader	3
2.1	Inleiding.....	3
2.2	Flora- en faunawet.....	3
2.3	Natuurbeschermingswet 1998	4
3	Werkwijze	6
3.1	Beschrijving van het plangebied	6
3.2	Veldinventarisatie.....	7
4	Resultaten inventarisatie.....	8
4.1	Resultaten beleidsinventarisatie	8
4.2	Resultaten veldinventarisatie.....	9
5	Effecten van de voorgenomen ingreep	12
5.1	De ingreep	12
5.2	Effecten op algemene beschermde soorten	13
5.3	Effecten op vogels.....	13
5.4	Effecten op vleermuizen.....	13
5.5	Effecten op de EHS en andere beschermde natuurgebieden	14
6	Consequenties vanuit de wet- en regelgeving	15
6.1	Flora- en faunawet.....	15
6.2	Overige regelgeving	15
	Literatuur.....	16

1 Inleiding

Onderzoeksvragen

Het Vrijetijdshuis Brabant zet zich, in opdracht van de Provincie Noord-Brabant, in voor het realiseren van een netwerk van natuurpoorten verspreid over de provincie. De familie Huijbregts wil bij hun restaurant 'Het Landgoed' te Esbeek een dergelijke natuurpoort realiseren. Een natuurpoort is een plek waar een bezoeker zijn auto, camper, paardentrailer e.d. kan parkeren om vervolgens te voet, te fiets of te paard het aangrenzende natuurgebied te verkennen. De familie Huijbregts wil hiertoe een parkeerplaats realiseren, een aantal gebouwen, waaronder een bedrijfswoning, en een gelegenheid waar mensen ook even kunnen verpozen, zonder gebruik te hoeven maken van de voorzieningen van restaurant 'Het Landgoed'. Daarnaast wil men ook sanitairvoorzieningen en een oplaadpunt voor elektrische fietsen realiseren.

Praedium Cooperatie U.A. begeleidt de planvorming voor de ontwikkeling van Natuurpoort 'Het Landgoed' te Esbeek en heeft ecologisch adviesbureau Faunaconsult opdracht gegeven daarvoor een flora- en faunaquickscan uit te voeren.

Faunaconsult is gevraagd het volgende aan te geven:

- welke beschermde dieren en planten komen voor in het plangebied
- welke effecten hebben de voorgenomen plannen
- kunnen negatieve effecten zoveel mogelijk worden gemitigeerd (verzacht)
- welke eventuele gevolgen zijn er met betrekking tot de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Natuurbeschermingswet en de EHS en op welke wijze kunnen die worden gecompenseerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het huidige beleidskader en van de Flora- en faunawet. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven en in hoofdstuk 5 de effecten van de voorgenomen ingreep op de aanwezige natuurwaarden. Hoofdstuk 6 behandelt de consequenties van wet- en regelgeving.

2 Beleidskader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het natuurbeleid van de diverse overheden, dat van belang is bij de voorgenomen herinrichting van het plangebied. Het natuur- en soortenbeleid is in Nederland geregeld in de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Hiermee wordt onder andere invulling gegeven aan de Europese wet- en regelgeving, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn.

2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Stb. 1998, 402) is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet bundelt onder meer de bepalingen over soortenbescherming die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, namelijk de Vogelwet 1936, de Jachtwet, (de oude) Natuurbeschermingswet, de Nuttige Dierenwet 1914 en de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'-beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 11 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

- algemene soorten (FF1);
- overige soorten (FF2);
- streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' –zoals mol en konijn – is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie (EL&I) goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen, bijvoorbeeld: altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden, bijvoorbeeld door een hol af te screenen of de standplaats van planten aan te geven. Voor ingrepen waarvoor geen goedgekeurde gedragscode bestaat, moet ten aanzien van verblijfplaatsen van beschermde soorten uit de categorie 'overige soorten', een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen 'geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort'.

De categorie 'streng beschermde soorten' omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Voor de categorie 'streng beschermde soorten' wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor bijlage 1 soorten wordt getoetst aan de volgende drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:

- Onderzoek en onderwijs;
- Repopulatie en herintroductie;
- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van openbaar belang;
- Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom;
- Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
- Bestendig gebruik;
- Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zg. uitgebreide toets en aan alle drie moet worden voldaan. Als het gaat om een ontheffingsaanvraag in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en het gaat om streng beschermde soorten en/of vogels, dan wordt extra getoetst op een vierde criterium:

4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van ‘zorgvuldig handelen’

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van streng beschermde soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van vogels ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid.

2.3 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurbeschermingswet 1998 beschermt verschillende soorten gebieden

De eerste Natuurbeschermingswet in Nederland dateert van 1967, deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen, onder andere door het aanwijzen van beschermde natuurmonumenten. Deze oorspronkelijke natuurbeschermingswet is in 1998 vervangen en sindsdien richt de wet zich nog uitsluitend op de bescherming van gebieden.

De bepalingen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (tezamen genoemd “Natura 2000”) zijn geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet. Zodoende is het Europese beleid ten aanzien van natuurbescherming in de Nederlandse wet verankerd. De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en bescherming van de volgende soorten gebieden:

- Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (samen zijn dit de Natura 2000-gebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands (RAMSAR Conventie).

De Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder op de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. In de richtlijn worden nadere regels gesteld aan de bescherming, het beheer en de regulering van

vogelsoorten. Een aantal gebieden is hierbij aangewezen als speciale beschermingszone. Deze gebieden maken onderdeel uit van Natura 2000, het ecologische netwerk van natuurgebieden in Europa. Voor beschermde vogelsoorten kan geen ontheffing worden aangevraagd voor uitvoering van werkzaamheden.

De Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats, habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van deze richtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die beschermd moeten worden door speciale beschermingszones aan te wijzen. Bijlage IV vermeldt in het wild voorkomende kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die strikt beschermd moeten worden.

Natura 2000

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn vormen samen Natura 2000. Alle lidstaten van de Europese Unie wijzen beschermde natuurgebieden aan die waardevol zijn voor het behoud van biodiversiteit in Europa. Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging maken rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van EL&I. Daarnaast zal Nederland in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheersplannen opstellen. Deze beheersplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

Beschermde natuurmonumenten

Met de aanwijzing van Natura 2000-gebieden zullen Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met zo'n aanwijzing komen te vervallen. De buiten de Natura 2000 gebieden gelegen Beschermde Natuurmonumenten blijven bestaan. Beschermde Natuurmonumenten zijn als zodanig aangewezen vanwege de aanwezigheid van grote ecologische waarden.

Wetlands (RAMSAR Conventie)

De Ramsar-conventie is een internationale overeenkomst inzake watergebieden (draslanden) die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als woongebied voor watervogels. Een groot deel van deze beschermde wetlands is in Nederland ook al als Natura 2000 gebied aangewezen.

3 Werkwijze

3.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt ten zuiden van Esbeek (Gemeente Hilvarenbeek) en aan de grens aan Landgoed 'De Utrecht'.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd).

Het plangebied bestaat uit twee delen aan weerszijden van de Groenstraat (zie figuur 1). Het westelijk deel bestaat uit een restaurant (dat feitelijk buiten het plangebied valt, omdat het als zodanig wordt behouden), met bijbehorende parkeerplaatsen en een tuin met gazons, meerdere beukenhagen en bomen en struiken als kleinbladige linde, paardenkastanje, zomereik, gewone vlier, Japanse duizendknoop, meidoorn, rhododendron, wegendoorn, laurierkers, esdoorns en beuk.

Het oostelijk deel van het plangebied bestaat uit een grasland, waarin vrij recent een aantal bomen (o.a. hoogstamappel, beuk en walnoot) en hagen (met beuk, rode kornoelje en lijsterbes) zijn aangeplant. Hier groeien, naast raaigras, algemene kruiden als melganzevoet, ridderzuring, paardenbloemen en witte klaver. Verder bevat dit deel van het plangebied een recent aangelegde poel.

Ten noordoosten van het plangebied bevinden zich tuinen en een sterk bemest grasland. Ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich een akker, die van het plangebied is gescheiden middels een greppel die is begroeid met bramen en haagwindes. Aan de westzijde van het plangebied bevindt zich de Lage Mierdseweg.

3.2 Veldinventarisatie

Op 9 september 2014 heeft Faunaconsult het plangebied en haar directe omgeving bezocht voor een quickscan. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten. Alle beschermde planten in het plangebied werden in kaart gebracht. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen, en potentieel geschikte verblijfplaatsen. Ook werd het plangebied afgezocht naar jaarrond beschermde vogelnesten en eekhoornnesten etc.. Hiertoe werden de bomen in en rond het plangebied geïnspecteerd op holten. Ook werd een zone van 100 meter rondom het plangebied afgezocht naar uilennesten, roofvogelnesten en dassenburchten. Verder werd de poel in het plangebied met behulp van een steeknet bemonsterd en werd het deel van het restaurant waartegen de orangerie zal worden gebouwd, geïnspecteerd op de aanwezigheid van stootvoegen en andere openingen die mogelijk als vleermuisverblijf kunnen dienen.

Aan de hand van relevante verspreidingsgegevens (Bos et al., 2006; RAVON, 2006, 2007, 2010, 2011, 2013 en www.waarneming.nl) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

4 Resultaten inventarisatie

4.1 Resultaten beleidsinventarisatie

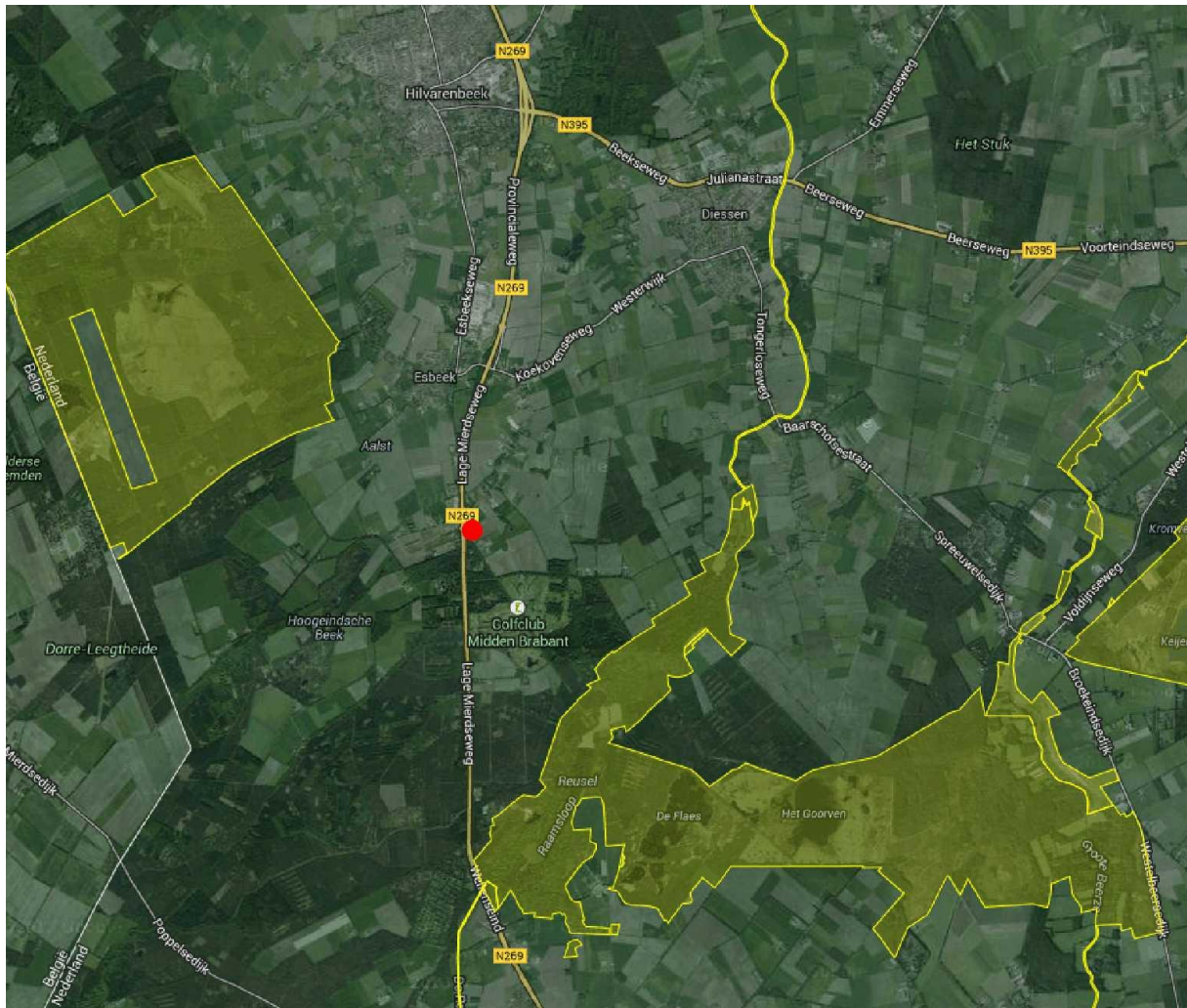
Het noordelijk deel van het plangebied grenst aan de Ecologische HoofdStructuur (EHS), categorie 'Beek en bron' (zie figuur 2).

Figuur 2. EHS (gekleurd weergegeven en met de naam van de EHS categorie aangeduid) nabij het plangebied (rood omlijnd).

Natura 2000-gebied 'Kempenland-West' ligt op circa 1,4 kilometer afstand van het plangebied (zie figuur 3). Dit is het dichtst bij het plangebied liggende Natura 2000-gebied. Beschermde Natuurmonument 'Mispelendse en Neterselse Heide' is het dichtstbijzijnde Beschermde

Natuurmonument, maar zal/is komen te vervallen als gevolg van aanwijzing als onderdeel van Natura 2000-gebied 'Kempenland-West'. Wetlands liggen op grote afstand van het plangebied en het plangebied is geen onderdeel van een Nationaal Landschap.

Figuur 3. Globale ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000- gebied 'Kempenland-West' (geel weergegeven).

4.2 Resultaten veldinventarisatie

Zoogdieren

De laanbomen in het plangebied dienen mogelijk voor verschillende soorten vleermuizen als vaste vliegroute. Omdat vaste vliegroutes en belangrijke foerageergebieden van vleermuizen als een vaste rust- en verblijfplaats worden gezien, is een aantal vleermuissoorten in tabel 1 opgenomen. De muren van het restaurant waartegen de orangerie zal worden gebouwd bevat geen openingen die geschikt zijn om vleermuizen toegang tot de spouw te verschaffen (er zijn enkele stootvoegen, deze zijn echter alle voorzien van roostertjes).

Tijdens het veldbezoek werden er in het plangebied enkele konijnschraapjes en -keutels gevonden. Vaste rust- en verblijfplaatsen van strenger beschermde zoogdiersoorten zijn (op mogelijke vliegroutes van vleermuizen na) echter niet in het plangebied aanwezig. Tabel 1 geeft de zoogdiersoorten weer die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben.

Tabel 1. Beschermde zoogdiersoorten die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)	X		
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>)	X		
Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X		
Haas (<i>Lepus europeus</i>)	X		
Mol (<i>Talpa europea</i>)	X		
Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	X		
Watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>)			X
Franjestaart (<i>Myotis natterii</i>)			X
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)			X
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)			X
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)			X
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)			X

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Vogels

Het is mogelijk dat er onder de onderste rij dakpannen van het restaurant enkele mussen-, of mezennesten aanwezig zijn (voor gierzwaluwnesten zijn de daken te laag). Omdat het restaurant blijft behouden en omdat er niet tegen het daken aan wordt gebouwd, is dit echter niet relevant (het restaurant valt dus feitelijk buiten het plangebied). In een straal van 100 meter rondom het plangebied zijn verder geen nesten van uilen of roofvogels aanwezig. Het is mogelijk dat er gedurende het broedseizoen in het westelijk deel van het plangebied in de opgaande vegetaties algemene vogels als vink en merel broeden. Ook kunnen er dan algemene vogels als de grasmus in het oostelijk deel van het plangebied broeden. Omdat holle bomen en gebouwen in het plangebied afwezig zijn, is het uitgesloten dat er in het broedseizoen nesten van 'omgevingsscansoorten' in het plangebied aanwezig zijn. Omgevingsscansoorten zijn vogelsoorten waarvan de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (Dienst Regelingen, 2009b) eist dat de broedbiotoop blijft gewaarborgd.

Overige beschermde soorten

In het plangebied werden tijdens het veldbezoek alleen algemene niet beschermde plantensoorten waargenomen (zie paragraaf 3.1). Doordat de poel in het oostelijk deel van het plangebied zeer recent is aangelegd, is deze nog onbegroeid en fungeert deze (nog) niet als voortplantingswater voor strenger beschermde amfibiesoorten. Tijdens de steeknetinventarisatie werden er geen vissen of amfibieën in deze poel aangetroffen. Het is mogelijk dat delen van het plangebied fungeren als landhabitat voor algemene amfibiesoorten (zie tabel 2). Overige beschermde soorten zijn in het plangebied niet te verwachten.

Tabel 2. (Potentieel) in het plangebied voorkomende beschermde amfibiesoorten. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	X		
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

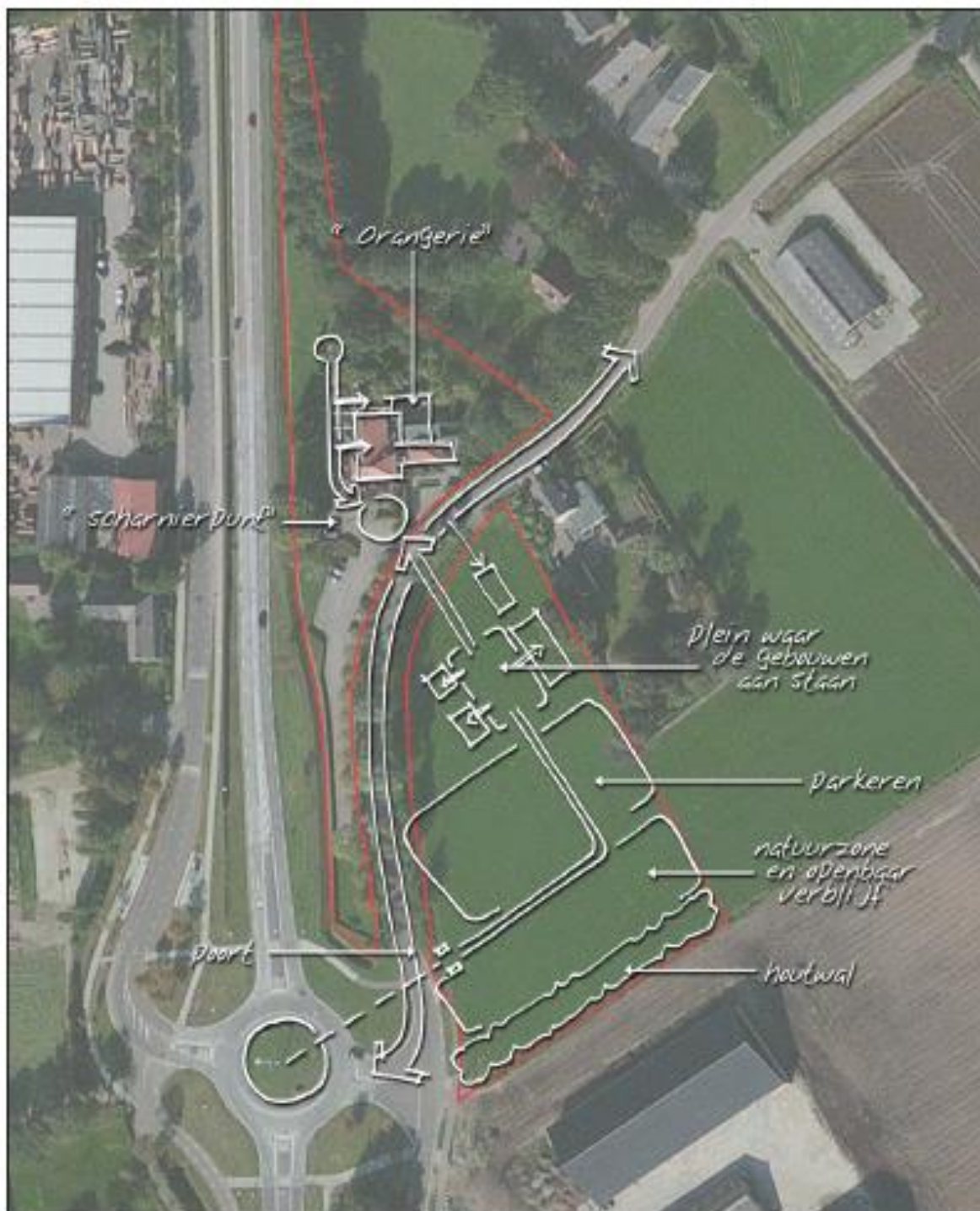
FF3 = streng beschermde soorten

5 Effecten van de voorgenumen ingreep

5.1 De ingreep

Natuurpoort 'Het Landgoed' zal komen te bestaan uit een informatieruimte, groentenkas, bakhuus en bedrijfswoning. Daarnaast wordt het restaurant uitgebreid met een orangerie. Figuur 4 en figuur 5 geven de voorgestane situatie weer.

Figuur 4. Concept van de inrichting van de natuurpoort en de relatie met 'Het Landgoed' (Bron: Lavreijssen et al., 2013).

Figuur 5. Conceptinrichtingsschets van Natuurpoort 'Het Landgoed' (Bron: Lavreijssen et al., 2013).

5.2 Effecten op algemene beschermde soorten

Door het bouwen van de woning en andere gebouwen en door de aanleg van de parkeerplaats, oprit en het plein worden algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën mogelijk verstoord of gedood en hun holen mogelijk vernietigd. Ook zal er door de aanleg van deze 'harde structuren' een deel van het foerageergebied van enkele algemeen voorkomende beschermde zoogdieren en amfibieën verdwijnen. Voor al deze soorten biedt de directe omgeving van het plangebied voldoende andere habitats. Door de aanleg van de natuurzone (met amfibieënpool en fruitbomen) zal de kwaliteit van de aanwezige amfibieën- en kleine zoogdierhabitats echter fors verbeteren.

5.3 Effecten op vogels

Door de aanleg van 'harde structuren' zal een deel van het foerageergebied van enkele algemeen voorkomende vogels verdwijnen. Door de grasvegetatie al vanaf het begin van het broedseizoen (dus voor de periode 15 maart – 15 juli) kort te houden, wordt schade aan vogelnesten, eieren of jonge vogels voorkomen. Door de aanleg van de natuurzone (met de recent gerealiseerde amfibieënpool en fruitbomen) zal de kwaliteit van de aanwezige habitat echter fors verbeteren.

5.4 Effecten op vleermuizen

Doordat de aanwezige bomen blijven behouden zijn er geen negatieve effecten op eventuele vaste vliegroutes van vleermuizen te verwachten. Omdat het oostelijk deel van het plangebied nu erg open was (weiland), zal de aanleg van de hagen, bomen en poel het leefgebied voor vleermuizen fors verbeteren.

5.5 Effecten op de EHS en andere beschermde natuurgebieden

Het noordelijk deel van het plangebied grenst aan de EHS, categorie 'Beek en bron'. Omdat de inrichting en het gebruik van het noordelijk deel van het plangebied (circa 70 meter) van het plangebied blijft zoals het is, zijn er geen effecten op de EHS te verwachten.

Natura 2000-gebieden en overige beschermde natuurgebieden bevinden zich op een te grote afstand van het plangebied (meer dan 1 kilometer), om enig direct effect van de voorgenomen inrichting te ondervinden. De Provinciale Staten wensen een natuurpoort (recreatieve poort) nabij Esbeek om de bezoekers van Landgoed De Utrecht beter te geleiden (Provinciale Staten van Noord-Brabant, 2005). Men beoogt een afname van het aantal auto's, wandelaars en fietsers in de kwetsbare delen van Landgoed De Utrecht. Dit zal een positief effect hebben op Natura 2000-gebied Kempenland-West (waarvan Landgoed De Utrecht deel uitmaakt).

6 Consequenties vanuit de wet- en regelgeving

6.1 Flora- en faunawet

Beschermde dieren uit de categorie 'algemene soorten': vrijstelling

Voor het vernietigen van holen etc. en verstoren van beschermde zoogdieren van de categorie 'algemene soorten' voor ruimtelijke ingrepen, bestaat een vrijstelling op grond van 'AMvB artikel 75' van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.

Voorkomen doden of verwonden dieren

De in de Flora- en faunawet genoemde 'algemene zorgplicht' is ook op beschermde soorten uit de categorie 'algemene soorten' van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie 'algemene soorten') die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

Algemene vogels: geen directe schade

Door de grasvegetatie in het oostelijk deel van het plangebied (ten oosten van de Groenstraat) al vanaf het begin van het broedseizoen (dus voor de periode 15 maart – 15 juli) kort te houden, wordt schade aan vogelnesten, eieren of jonge vogels voorkomen. Er hoeft voor vogels daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.

6.2 Overige regelgeving

De voorgestane maatregelen hebben geen negatief effect op de EHS. Er zijn daardoor geen bezwaren vanuit het provinciale beleid te verwachten. Omdat er geen negatieve effecten op Natura 2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten zal optreden, en mogelijk zelfs een positief effect op Natura 2000-gebied Kempenland-West, is er geen vergunning nodig op grond van de Natuurbeschermingswet (ex artikel 19d lid 1).

Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; European Invertebrate Survey, Leiden.
- Lavreijssen, A., J. Jansen en G. Stoffelen. 2013. Ruimtelijke ontwikkeling en beeldkwaliteit Natuurpoort “Het Landgoed”. Concept. Bouwinitiatief, Lage Mierde en Praedium Cooperatie U.A., Veghel.
- Provinciale Staten van Noord-Brabant. 2005. Reconstructieplan / Milieueffectrapport Beerze Reusel. Deel A.
- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Dienst Regelingen. 2012. Soortenstandaard das *Meles Meles*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-B. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON, 2006. Waarnemingenoverzicht 2005. RAVON, 24: 46-64.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON, 27: 46-64.
- RAVON, 2010. Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON, 34: 61-80.
- RAVON, 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON, 42: 105-119.
- RAVON, 2013. Waarnemingenoverzicht 2012. RAVON, 51: 119-132.